

bendas, maxime quæ in Dei cultum & obsequium cedunt, cap. *Non mediocriter* 24. de consecrat. dist. 5. Hæc corporis afflictio per cibi subtractionem, quanquam finis sit præcepti Ecclesiæ, sub eo non continetur, ut infra n. 71. probabitur. Vide exempla apud Theat. hitæ hum. pag. 15. vers. *Jejunio domita caro.*

Ibi: *Secundum, quod mens liberius elevetur.*

- 23 Secundus effectus jejunii est, ut homo magis idoneus fiat ad Divinorum contemplationem, & illustrationes suscipiendas; quia abstinentia acuit sensus internos & externos, atque intellectum serenat, consumptis omnibus humoribus caput & cerebrum obtundentibus. Chrysostr. hom. 1. in Genes. D. Leo serm. 2. de jejun. decimi mensis. Hunc effectum inter alios recenset omnes numero præcedenti laudati. Intemperantia autem mentem à cognitione, & meditatione cœlestium retrahit. cap. *Contraria* 21. cap. *Ne tales* 29. in fin.

Ibi: *Tertio, jejunium prodest.*

- 24 Tertius effectus est pro peccatis satisfactio; nam per jejunium Ninivitarum Dei imminentem vindictam averterunt, *Jona* cap. 3. Rex Achab similiter Deum sibi propitium per jejunium reddidit. *Reg. lib.* 3. cap. 21. Nec ad hoc jejunia profunt ipsi qui abstinentes est duntaxat, sed etiam aliis; nam pro alienis peccatis jejunans satisfacit, cap. *Anima* 22. & ibi Glossa ultima 13. q. 2. de quo commodo jejunii apud allegatos supra n. 22. qui etiam alias utilitates spirituales jejunii recensent.

Ibi: *Abstinentia verò, quam Philosophi.*

- 25 Per abstinentiam corporis valetudinem roborent, & acquiri regulariter, nemini dubium est, cap. *Nihil enim* 28. cum seqq. de consecrat. dist. 5. de quo supra n. 4. simulque libidinis æstus temperantur aut extinguuntur, ut assertum est n. 22. quos effectus impossibiles non esse patet; nam etsi natura robustior fiat propter sanitatem proveniente ex abstinentia, robur tamen ad turpitudinem non impellit, quia appetitus persimonia temperatur. Sic quotquot dedimus supra, n. 22. hæc duo commoda jejunii recensent, & corporis salutem, & turpium motuum coercitionem, quæ etiam Ethnici naturaliter assequi potuerunt, magis aut minus secundum latiore, aut strictiorem abstinentiæ modum, quæ si nimia sit, sicut corpus absumit, d. cap. *Non mediocriter*, ita Veneris incendium extinguit. Per contrarium intemperantia & saluti nocent, & ad turpia allicit, dist. cap. *Nihil enim, cum seqq.* Nec defuerunt Philosophi, alique Gentiles, qui ut passionibus suis dominarentur, inedia corpora non parum macerant, ut videre licet apud Theat. vitæ hum. verb. *Abstinentia, & verb. Temperantia.*

- 26 Fit igitur ex dictis, jejunium Christianorum à morali abstinentia Ethnicorum differre, tum forma, ut probavimus supra, n. 10. & 11. tam fine, quoniam illi opus illud virtutis ad bona naturalia & temporalia dirigebant, nos verò jejunium ad supernaturalia, & spiritualia referimus.

Ibi: *Posterior conclusionis pars.*

Jejunium esse actum virtutis abstinentiæ, ex aliis 27 asseruimus supra, num. 12. & temperantiæ partem subjectivam esse abstinentiam, id est speciem, quia temperantia genus est, quod hanc & alias virtutes ut species complectitur, de quo supra, num. 3. & ultra ibi laudatos idem tenent Valent. tom. 3. in 2. 2. disp. 9. q. 1. punct. 2. vers. *Partes subjective*, Trullench. d. cap. 2. num. 4. Castro Palao de justit. & jur. disp. 3. de temper. punct. 1. num. 4. Sed si jejunium fiat ad Deo placendum, erit actus charitatis, si ad cultum Dei, religionis; si pro peccatis, poenitentia, vel alterius virtutis à qua impetur. Trullench. ubi proxime. Qui autem jejunium frangit, ad quod tenetur, contra temperantiam peccat, non contra obedientiam, quanquam sit de præcepto, nisi in hoc peccet, ut præceptum transgrediat. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 20. vers. *Quarto queritur*, Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. ult. num. 4.

Ad Num. 2.

Ubi ad superandos libidinis incurfus abstinentia necessariò desideratur, ipsa est sub præcepto juris naturalis. Azor. d. lib. 7. cap. 8. §. 1. Fagund. sup. cap. 5. num. 3. Castro Palao d. disp. 3. punct. 2. §. 4. num. 11. Navar. in Manuali, cap. 13. num. 18. & in cap. *Quando*, notab. 3. num. 12. & 15. de consecrat. distinct. 1. Trullench. sup. d. cap. 2. n. 2. & 3. Verum ad sedandos concupiscentiæ motus necesse non est jejunare juxta præscriptum Ecclesiæ, sed sufficit per subtractionem cibi corpus exercere pro arbitrio prudentis viri, cum necessitas id postulerit: nec requiritur ut jejunium sit diurnum, nec prohibetur sic jejunas pluries singulis diebus edere, nec à cibis aliquibus abstinere, nisi ita ad carnem compescendam expedire videatur. Fagund. Navar. Azor. sup. & cap. 22. in princ. & alii ubi proxime.

Ibi: *Deinde quemadmodum tenetur quis.*

Est præceptum juris naturalis, ut per orationem aliquo tempore Deo cultus reddatur; sed quando illud obliget, eo jure decretum non est, quare à DD. diversimodè definitur: & placet sententia eorum qui sentiunt, seclusa necessitate alicujus imminentis mali, id prudentis arbitrio relinquendum, ita ut longum tempus non prætereat, quin homo mentem ad suum Authorem eleve, & plures unum mensem assignant, de quo Fr. Joan. de S. Thoma in 2. 2. tom. unic. disp. 27. q. 83. art. 3. num. 1. pag. 384. & num. 6. pag. 385. Bassæus in Florib. Theolog. tom. 2. verb. *Oratio*, num. 2. Castro Palao tom. 2. tract. de orat. disp. 1. punct. 8. num. 1. cum seqq. Dian. part. 3. tract. 5. miscellan. resol. 16. Azor. part. 1. lib. 9. cap. 10. vers. *Decimo queritur*, & cap. 34. vers. *Secundo queritur*, Theatrum vitæ humanæ verb. *Oratio*, pag. 89. tit. *Necessitas*, vers. *Certe jure natura*. Sed cum ad hoc præceptum adimplendum sufficiat vel semel singulis mensibus orare, raro aut nunquam jejunare ad orationem opus erit; nam etsi quis continuo se ingurgitet, aliquando tamen aptus erit ad divina contemplanda post epularum digestionem, ut intra mensem obligationi satisfaciat: nec præcisè requiritur ad orandum abstinentia, etsi utilis admodum sit; nam Azor. d. cap. 34. circumstantias, & dispositio-

iones ad orandum recenset, sed jejunii non meminit.

Ibi: *Idem de oratione respondendum erit.*

- 30 Est utique præceptum juris naturalis, ut urgente gravi tentatione ad orationem confugiamus, ut divino auxilio carnis impetus superemus: sed ut peccati reus aliquis fiat propter omisam orationem, duo concurrere debent, & quod homo ad obligationem orandi advertat, & quod nullum aliud medium subsit ad tentationem elidendam. Joan. à S. Thoma num. 2. & 3. Lessius lib. 2. de just. & jure, cap. 3. dub. num. 12. Bass. num. 3. Suar. lib. 1. de orat. cap. ult. num. 16. Palao d. num. 3. vers. *Præter*, Valent. tom. 3. 2. disp. 6. q. 2. punct. 3. Azor. d. cap. 10. vers. *Sylvester*, & cap. 34. vers. *Sed illud*. Theat. vitæ humanæ vers. *Possent tamen*. Qui autem orationem omittit, cum orare tenebatur, in priori specie peccat contra religionem, in hac contra charitatem. Joan. à S. Thoma sup. art. 3. pag. 366. num. 2. Palao & alii prælaudati.

Vers. *Tertia conclusio.*

- 31 Jejunium, quatenus est jure naturali necessarium, etiam lege Evangelica præcipitur, quia cum prohibeamur concupiscentiæ, aliisque criminibus coinquinati, etiam jubemur media adhibere quale est jejunium, ne in illa prolabamur. Est igitur de Jure Divino Evangelico jejunium, quoties ad compescendos animi motus, corpore macerato, desideratur. Similiter cum ex lege Evangelica ad orandum alitri sumus, *Matth. cap. 7. ibi: Petite & accipietis*. D. Paul. 1. ad *Thessalonicens.* cap. 5. ibi: *Sine intermissione orate*. D. Jacob. *Epist.* cap. 5. ibi: *Orate pro invicem, ut salvemini*, jejunium quoque imperatur, si necessarium ad orationem sit. Unde jejunium in lege Evangelica commune esse præceptum, etsi tempus ad jejunandum præscriptum non sit, notant Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. num. 4. Theat. vitæ humanæ verbo *Jejunium*, versic. *Deus*. pag. 13.

Ad Num. 3.

- 32 Potuit Ecclesia Fidelibus præceptum injungere, ut diebus quibusdam jejunare tenerentur. Valent. late probans sup. disp. 9. q. 2. punct. 1. & 2. Castro Palao de just. & jure, disp. 3. punct. 2. §. 1. num. 1. Fagund. cap. 2. num. 2. Navar. in Man. cap. 21. num. 13. Azor. d. lib. 7. cap. 20. vers. *Cæterum*, & vers. *Tertio queritur*. Leander de præceptis Eccles. tract. 5. disp. 2. q. 1.

Ibi: *Jejunium autem esse plerumque necessarium.*

- 33 Jejunium aliquando necessarium est, ut ex pronuper dictis apparet, ac semper bonum & utile. Fagund. cap. 1. num. 5. Valent. sup. punct. 2. vers. *primo enim*, Theatrum vitæ humanæ ubi proxime, vers. *Igitur*, propter plurima bona quæ abstinentibus confert; nam præter tradita supra, ex num. 22. jejunium vitam ac salutem conservat, mentem ad illustrationes divinas præparat, impetrat beneficia, est meritum: quæ in unum congerunt Lessius de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

dub. 10. à num. 69. & alii, quos dedimus supra num. 22. in princip. Ex quibus plures effectus impugnant hæretici, quos recenset, ac convincit Lessius dub. 11. à num. 83.

Ibi: *Et quæ in unum ferè locum congesserunt.*

De jejunii encomiis agit D. August. de laudib. 34 jejunii, D. Chrysostr. serm. de jejun. D. Leo serm. 2. de jejun. decimi mens. Theatrum vitæ humanæ late verb. *Jejunium*, Cornel à Lapide in Exod. cap. 34. vers. 28. §. *Jejunium*.

Ibi: *Hac igitur quarta conclusione.*

Hæretici tum antiqui, tum recentiores jejunia ab Ecclesia indicta protervè damnaverunt, ut videre est apud Spondan. in Epitom. Baron. an. 120. num. 14. ubi de Gnosticis, anno 319. num. 9. de Eustathianis, anno 361. num. 9. de Massilianis, anno 406. num. 7. de Vigilantio. Ex neotericis Calvinus & alii plures suadent, non esse ex præscripto Ecclesiæ jejunandum, sed jejunium esse libere suscipiendum pro arbitrio cujusque, nec fas esse non velci caribus, ac lacticiis die jejunii, cum jure naturali omnia in cibum homini sint concessa præter carnem humanam, adversus quod Ecclesia nihil valet statuere: in cujus argumenti comprobationem expendunt illud *Genes. cap. 9. à Domino dictum: Omne quod movetur, & vivit, erit vel is in cibum*. Et illud *Matth. cap. 5. testimonium: Non quod intrat per os coinquinat hominem. Et Luc. c. 10. ibi: In quacunque civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis*. Verum rectè satisfacit Azor. part. 1. lib. 7. cap. 20. vers. *Verumtamen una*, ubi ait Ecclesiam non vetare cibos, quia eos ut malos reprobet, sed ut privatione eorum corpora compri-mantur. De quibus hæreticorum erroribus videndus Azor. d. cap. 20. à princip. Valent. d. disp. 9. q. 2. punct. 2. Fagund. sup. lib. 1. cap. ult. Lessius lib. 4. cap. 2. dub. 5. à n. 25. & dub. 11. à num. 77. Bassæus verb. *Jejunium* 1. num. 2. vers. *Unde impudenter*, Theatrum vitæ humanæ verb. *Jejunium*, pag. 13. sub tit. *Jejunii finis*. Nec de juniorum excellentia ambigi potest, quæ Deus maximis miraculis approbavit, teste B. Irenæo lib. 2. cap. 57. quem dat Baron. Annal. tom. 1. anno 57. ubi Spondan. in Epitome, num. 63.

Vers. *Quinta conclusio.*

Ecclesia à suis primordiis sub Apostolorum 36 tempus Christianis jejunia quædam observanda præcepit, l. 4. tit. 23. p. 1. cap. 1. & per tot. 76. dist. cap. *Quadragesima*, cum seqq. de consecrat. dist. 5. Card. Baron. anno 57. & ibi Spondan. à num. 57. qui fusè probant, Bassæus sup. vers. *An autem*, Azor. part. 1. lib. 7. cap. 12. à principio, Navar. in Manuali, cap. 21. num. 12. Fagund. sup. cap. 5. num. 4. Lessius d. cap. 2. dub. 5. n. 29. & dub. 9. ex n. 62. Bonacina in præcepta Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 5. num. 1. Theatrum vitæ humanæ verb. *Jejunium*, pag. 13. Quæ jejunia tunc temporis exactissime observabantur, ut videre est apud Baron. & Spondan. ubi proxime. Jejunium autem originem ducit à mundi exordio, quod Deus Adamo in Paradiso indixit vetans ne de arbore scientiæ boni & mali comederet, *Genes. cap. 1. Ita probat caput Sexto die,*

die, 35. *distinct.* Azor. *sup. cap. 22. vers. Secundo queritur*, Theatrum vitæ humanæ. *verb. Jejunium*, pag. 14.

Ad Num. 4.

- 37 Jejunium Quadragesimæ non esse de jure divino, sed esse ab Ecclesia Apostolorum tempore institutum, omnes proximè laudati probarunt, & plerique disputatione præmissa: atque ita nullum jejunium existere, quod lege Evangelica fuerit indictum, sed esse omnia jure Ecclesiastico præcepta, notant Bonacina. Bassæus *verb. Jejunium 2. num. 3.* Less. *dub. 5. à num. 30.* Castro Palao *de just. & jure, disp. 3. punct. 2. §. 4. num. 11.* & alii, qui ut D. Covar. Sanctorum Patrum auctoritates, quibus contrarium insinuat, exponunt.

Ibi: Lege Evangelica à Domino, & Redemptore nostro.

- 38 Commune præceptum licet dies non definierit, est à Christo Domino datum, ut colligitur ex Matth. *cap. 6. ibi: Tu autem cum jejunas*, & tenet Fagund. *d. cap. 5. num. 4.* Theatrum vitæ humanæ *sup. vers. Deus.* Sed id inficitur Bassæus *sup.* Aliud est autem quod assertum est supra de jejunio ad cohibendum carnis appetitum, quod sub præcepto legis Evangelicæ, quatenus ad jus naturale spectat, omnino continetur.

Ad Num. 5.

- 39 De diversa consuetudine jejunandi Quadragesima olim apud varias Ecclesias agit fusè Baron. *anno 57. ubi Spondan. num. 58. ubi observat*, quod licet quoad tempus differerent, in hoc tamen omnes conveniunt, ut ante Pascha Resurrectionis dies aliquot ad jejunandum decernerentur. Confule laudatos supra, *num. 36.* qui de jejunio Quadragesimæ haud pauca tradidit Bassæus *verb. Jejunium 2. num. 4. vers. Dies.*

Ad Num. 6.

- 40 Apud Orientales Ecclesias à jejunio Quadragesimæ etiam Sabbatum excipiebatur, sicut dies Dominica, atque ita singulis hebdomatibus dies duo detrahebantur, quod in Occidentalibus præter unam Mediolanensem minimè servabatur: cuius discriminis ratio dimanavit ex eo quod apud Orientem invalescebat hæresis illa plurium, qui afferebant, Deum Hebræorum, orbis conditorem & legis auctorem maluisse, Christumque ad eum destruendum advenisse: & quia Deus ille quiescit die septimo, ideoque Judæi Sabbatum colerent in ipsius honorem, illi hæretici contra in contumeliam ejus Sabbatis jejunare consueverant: quod delirium à Simone Mago in alios hæresiarchas descendit. Hac igitur de causa Orthodoxi Orientales non solum à jejniis abstinebant Sabbatis, sed etiam adinstar Dominici diem illum festum habebant, in majorem hæreticorum detestationem. Ita ex Baronio Spondan. *sup. n. 58. & 60.* Quæ ratione in Occidente cessante, Catholici non solum Quadragesima, sed etiam extra illam Sabbatum cuiusque hebdomadæ jejniis consecrabant, ut mox est asserendum.

- 41 Jejunare die Dominico sacris constitutionibus prohibetur, ita ut si feria secunda solemne festum

peragendum sit, quod vigiliam habeat, jejunium præponitur, ac Sabbato jejunatur, *cap. 2. de observat. jejunior. cap. Ne quis 15. cum seq. de consecrat. distinct. 3. l. 6. tit. 23. part. 1.* quod placuit, tum quia die illa Dominus surrexit, tum ne cum hæreticis, aut Judæis conveniamus, *cap. Jejunium 13. de cons. dist. 3.* ubi Glossa, Gregor. Lop. *in d. l. 6. gloss. ult.* Etenim hæretici die Dominica jejunabant, alia jejunia per Ecclesiam indicta damnantes, ut Eustathiani. Spondan. *in Epit. Baron. anno 319. num. 9.* (Ex eadem causa interdicitur jejunium quintæ feriæ, *d. cap. Jejunium*; nam Pharisæi secunda & quinta feria jejunabant. Spond. *anno 34. num. 47.*) Hodie tamen illicitum non erit ex devotione, cessante scandalo, Dominicis diebus jejunare, argumento capitis *Utinam. 76. distinct.* Gregor. Lop. *ubi proximè*, Fagund. *d. cap. 5. num. 2.* Theatrum vitæ humanæ *sup. pag. 13. vers. Dies Dominica*, Bassæus *verb. Jejunium 2. num. 4.* Bonacina *sup. punct. 5. num. 3.* & omnes communiter.

Cætera verò quæ D. Covar hic inserit, profertur Baron. & Spondan. *de anno 57. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. à n. 4.* Azor. *part. 1. lib. 7. cap. 12. Less. de just. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 5. n. 29. & dub. 9. à num. 62.*

Ibi: Jejunium autem Quadragesimæ multis ex causis.

Cur autem quadraginta diebus jejunetur, in promptu est, quia Christus Dominus tempus istud proprio jejunio consecravit, *l. 5. tit. 23. part. 1.* Spondan. *anno 57. num. 58.* ubi notat, quod in Ecclesia Romana, & Mediolanensi, ubi Quadragesima quondam à Dominica inchoabatur, & sic quadraginta duo dies continebat, id fiebat, quoniam totidem mansiones, seu stationes factæ fuerunt à Populo Israel ab Ægypto in terram promissionis. Adde Bassæum *verbo Jejunium*, in *Supplem. n. 4.*

Ibi: Nam & Gentiles religionis causa.

Vide Theatrum vitæ humanæ *verbo Abstinencia, Jejunium, Temperantia.*

Ad Num. 7.

De hac dierum decima, quam per jejunium 43 quadragesimæ Deo solvimus; videndus Cardin. Baron. *anno 57. & ibi Spondan. num. 58.* Fagund. *d. cap. 5. num. 7.* Gregor. Lop. *in d. l. 5. Partitæ, gloss. 2.* Cornel. à Lapide *sup. Zachar. cap. 8. vers. 19. vers. Secundus est.* Et alii adducti supra, *num. 36.* Hinc controvertitur, an ante Pontificem Gregorium Magnum Quadragesima inciperet à Dominica, vel à die Mercurii præcedenti, prout nunc observamus: de quo Fagund. *d. cap. 5. n. 5. & 6.*

Ad Num. 8.

Olim quarta & sexta feria ex præcepto per annum jejunare Christiani tenebantur: quarta quidem, quia Mercurii die ininitum adversus Christum à Judæis Concilium: sexta, nam die Veneris Cruci affixus est. Baron. *tom. 1. anno 34. ubi Spondan. num. 47. & anno 57. num. 59.* Fagund. *sup. cap. 6. num. 5.* Bassæus *verbo Jejunium*, in *Supplem.*

plem. n. 5. Less. sup. lib. 4. cap. 2. dub. 5. n. 34. Theatrum vitæ humanæ *verb. Jejunium, vers. Feria 4. 6. & Sabbatum*, & alii laudati *n. 36.* Sed hæc jejunia in desuetudinem abiierunt.

Ibi: Huic denique quartæ feriæ jejunio.

- 45 De obligatione jejunii Sabbati die, vide legem *6. tit. 3. p. 1.* ubi Gregor. Lop. Baron. *an. 57. ubi Spondan. num. 60.* Fagund. *cap. 6. n. 4.* Bassæus *verb. Jejunium*, in *Supplem. num. 6. vers. Jejunium.* Theatrum vitæ humanæ *ubi proximè*, & alii laudati *num. 36.* Cur autem jejunium hoc Fidelibus indiceretur, tradit Spondan. *numer. 61.* duplicem causam referens. Primam, qui cum B. Petrus cum Simone Mago foret die Dominica certaturus, Sabbato antecedenti propter periculum imminens jejunavit: cumque eventus feliciter votis responderit, placuit ut exinde Sabbatis jejunaretur. Secundam quoniam Apostoli post Christi mortem præ mœrore, ac metu Judæorum se occultantes, creduntur Sabbato illo jejunasse, & ideo in Ecclesia stabilitum est, ut id Sabbatis omnibus servaretur, quod asserit Innocent. *epist. ad Decent. cap. 4. & habetur in d. l. 6. Partit. cap. Sabbato, de consecr. dist. 3.* Concil. Eliber. *can. 13.* *Ibi: Errorem placuit corrigi, ut omni Sabbati die jejuniorum celebremus superpositionem.* Hoc autem præceptum consuetudine in pluribus, aut in omnibus Christianorum regionibus laxatum cernitur, & in Hispania jejunandi necessitas penitus est sublata, solumque manet illud abstinentiæ vestigium in Castella, ut extremitatibus corporum animalium vescantur, cæteris partibus prohibitis, etsi *in d. l. 6. Part. 1.* esus carniæ absolute interdicitur: ubi etiam dicitur, in aliquibus locis in honorem B. Virginis laudabilem vigere consuetudinem, ut Sabbatis jejunetur, festivitæque celebretur: quod est ex devotione, & consilio, non de præcepto, ut observat ibi Gregor. Lop. *gloss. 1.* In Lusitania verò Sabbato carniæ uti nullo modo licet. Diana *part. 1. tract. 9. resol. 18.* Fagund. *in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 7. num. 10.*

Ibi: Sed ubi quis commoratur etiam absque domicilio.

- 46 Controversiæ est, utrum viatores, & alii, qui ad locum aliquem perveniunt illico recessuri, etsi paucis aliquibus diebus ibi commorentur debeant observare jejunia, festa aut abstinentiam, quæ ibi ex lege, aut consuetudine vigent. Affirmativam opinionem cum D. Covar. sustinent Suar. *de Relig. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 8.* Navar. *in Manuali, cap. 13. num. 5.* & alii plures apud Fagund. supra, *num. 9.* & Dian. *part. 1. tract. 9. resol. 2. in princip.* cujus sententiæ fundamenta hi referunt, quæ satis est probabilis, ac communis.

- 47 At contrarium non minus est receptum, ac probabile, & sic quod scandalo cessante, possint viatores, alique similes carnes edere, nec festa custodire teneantur locorum per quæ transferunt, modo ubi domicilium habent, illa non serventur. Ita cum pluribus Fagund. *num. 8. & 10.* Dian. *d. resol. 2.* Lessius *de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 8. num. 51.* Bonacina *de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 6. num. 6.* Bassæus *sup. verb. Jejunium, n. 19. vers. An autem*, Sanch. *de matrim. lib. 3. disp. 18. num. 7.* Azor. *tom. 1. lib. 7. cap. 30. vers. Verum*

illud dubium. Ubi autem utrobique, scilicet in loco domicilii & transitus jejunium servaretur, communiter placet viatorem obligari ad jejunandum. Sed Sanch. *Selectar. disp. 54. num. 31.* singulariter docet; eum non teneri, quia lege domicilii extra territorium non astringitur, nec lege loci per quem transit, quia ad eum non pertinet: quod refert aïens non improbabile Diana *part. 1. tract. 9. resol. 18.*

Hæc ultima communis resolutio ampliatur, ut idem sit de illo qui per plures dies in aliquo loco commoratur animo non persilendi ibi majori anni parte, quia festa & jejunia, scandalo secluso, non tenebitur observare, ut contra alios docet Diana *ubi sup. vers. Imò ego.* Quid si quis vadat ad locum animo permanendi ibi pro majore anni parte, ac deinceps jam ibi existens mutet voluntatem? Sanch. *in Summa, lib. 1. cap. 12. num. 42.* docet teneri ad observationem quandiu ibi incolit. Contra tenet Joan. Sanch. *d. disp. 54. num. 35.* quem sequitur Diana *d. resol. 18. in fin.* nempe non obligari ex quo apud se constituit citò discedere.

Illud compertum est, ut si quis exeat de loco domicilii, ubi jejunare tenebatur, & ad eum perveniat in quo jejunium non servatur, possit carnes edere, & uti consuetudine, quæ ibi viguerit: & de scandalo curandum non est, quod hic non reperitur, sicut in casu contrario. Unde Lusitanus iter faciens per Castellam, poterit publicè die Sabbati vesci extremitatibus animalium, quas in Lusitania edere non licet. Ita Dian. *dicta resol. 18.* Lessius *sup. num. 45.* Navar. *cap. 23. num. 100.* Fagund. *sup. num. 14.* Azor. *cap. 30.*

Hæc omnia accipienda sunt de illis, qui alicubi domicilium habent; nam vagabundi omnino astringuntur ad observanda festa, & jejunia illius loci ubi reperiuntur. Fagund. *d. cap. 7. numer. 13.* Dian. *d. resol. 2. vers. Notandum*, Suar. *de lib. 2. cap. 14. num. 20.* Azor. *part. 1. lib. 5. cap. 11. vers. Decimotertiò queritur*, Sanch. *de matrim. lib. 3. disp. 14. num. 15.* & alii, etsi aliqui dissentiant, ut videre est apud Dian. *ubi proximè*, & *d. resol. 18. in fin.*

Verf. Hinc etiam deducitur.

Legitimæ feriæ intelliguntur secunda, quarta, 5^a & sexta, ut observat Barbosa *in collect. ad cap. 1. n. 2. 22. q. 5.*

Verf. Idem Burchardus lib. 13.

Christiani quondam dies ante festivitates, & 5^a natalitia Sanctorum vigiliis, orationibus, ac jejniis consecrabant, de quo Azor. *part. 1. lib. 7. cap. 13. vers. Quæres*: sed pernoctationibus sublatis, ut alibi dictum est, & traditur apud Theatrum vitæ humanæ *verbo Vigilia, vers. Cur. & quando, &c.* jejunia persisterunt prout nunc observantur, Bonacin. *sup. d. disp. ult. q. 1. punct. 5. num. 3.* Quæ autem de jure, ac generali consuetudine in universa Ecclesia serventur, constat *ex cap. 2. de observat. jejunior. l. 5. tit. 23. p. 1.* ubi Greg. Lop. *gloss. 1.* Azor. *d. cap. 13. per tot.* Barbosa *in collect. ad d. cap. 2. n. 2.* Bonacina *in Eccles. præcept. disp. ult. q. 1. punct. 5. n. 3.* Bassæus *in Florib. Theolog. verb. Jejunium 2. n. 4. vers. Tertio*, Fagund. *sup. cap. 5. n. 8. & 9.* Hæc jejunia dicuntur vigiliæ, retento pristino nomine, etsi jam usus vigiliandi cessaverit.